

Sygn. akt VIII U 804/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Igor Ekert

po rozpoznaniu w dniu 9 sierpnia 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy M. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania M. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z dnia 5 lutego 2016 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję częściowo w ten sposób, że ustala, iż M. H. nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od dnia 1 stycznia 2007 roku do dnia 1 lutego 2016 roku.

(-) SSO Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 804/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 05.02.2016r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. na podstawie przepisów ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że M. H. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia 01.01.1999r. do dnia 01.02.2016r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż M. H. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie wskazanym powyżej na podstawie zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej z dnia 24.02.1994r.

nr (...) wydanego przez Prezydenta Miasta P.. Zawieszenie wykonywania tej działalności zgłosił od dnia 02.02.2016r. Stąd organ rentowy objął wymienionego ubezpieczeniami jak w decyji w okresie w niej wskazanym.

W odwołaniu od decyzji odwołujący M. H. domagał się jej zmiany przez stwierdzenie, iż w okresie od stycznia 2007r. do dnia 01.02.2016r. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, a także ubezpieczeniu zdrowotnemu.

W uzasadnieniu odwołujący wskazał, iż w podanym okresie faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej w sposób zorganizowany, ciągły i zarobkowy w sytuacji, gdy działalność ta wcześniej przynosiła bardzo małe dochody. W tym czasie nie wynajmował żadnego lokalu użytkowego, nie miał dostawców ani klientów, nie wystawiał rachunków.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Odwołujący M. H. od dnia 24.02.1994r. prowadził działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej z dnia 24.02.1994r. nr (...) wydanego przez Prezydenta Miasta P.. Przedmiotem tej działalności była sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek. Odwołujący działalność tę miał zarejestrowaną w P. w mieszkaniu swojej matki. Faktycznie działalność ta polegała na tym, że odwołujący jeździł do P. i okolic, gdzie kupował samochody, które sprowadzono z zagranicy i przywoził je na (...), gdzie następnie je sprzedawał. Do P. z miejsca zamieszkania odwołującego w Z. jest 440 km i jedzie się tam około 5 – 6 godzin. Działalność ta przynosiła bardzo małe dochody i stąd, wobec braku jej opłacalności, ubezpieczony od stycznia 2007r. zaprzestał jej wykonywania, przy czym nie wyrejestrował tej działalności w ZUS, ani też nie poinformował o zaprzestaniu jej wykonywania w Urzędzie Skarbowym. Dopiero w dniu 02.02.2016r. zgłosił w organie rentowym zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej od dnia 02.02.2016r. W okresie od dnia 01.01.2007r. do dnia 01.02.2016r. odwołujący rzeczywiście nie prowadził działalności gospodarczej, nie wykonywał też jakiegokolwiek innej pracy zarobkowej. Pozostawał w tym czasiei pozostaje do nadal na utrzymaniu swojej żony N. H. (1), z którą zawarł związek małżeński w październiku 2006r. (N. H. (2) pracuje zawodowo, w tym prowadzi biuro nieruchomości), a także na utrzymaniu ojca, który mieszka w USA i przesyła odwołującemu kwartalnie około 2.000 – 3.000 dolarów w formie darowizny. Z funduszy tych odwołujący płaci miesięcznie 500 zł tytułem alimentów na rzecz córki z pierwszego małżeństwa. Od zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej, czyli od stycznia 2007r. odwołujący zajmuje się prowadzeniem domu (gotuje, sprząta), a także jego remontem.

Z przedłożonych przez odwołującego zeznań o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 i 2015 (PIT – 36) oraz z przesłanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. wydruków z podsystemu KONTROLA zeznań podatkowych odwołującego za lata 1999 – 2014 wynika,

iż ubezpieczony za okres od stycznia 2007r. do 2015r. nie osiągał przychodów z działalności gospodarczej, natomiast za lata wcześniejsze: za 2006r. uzyskał dochód z tej działalności w wysokości 2.300 zł, za 2005r. nie wykazał ani dochodu ani też przychodu, za 2004r. uzyskał dochód w wysokości 1.500 zł, za 2003r. uzyskał dochód w wysokości 1.885,26 zł, za 2002r. uzyskał dochód w wysokości 1.762,48 zł, za 2001r. uzyskał dochód w wysokości 564,21 zł, za 2000r. uzyskał dochód w wysokości 3.270,32 zł, za 1999r. wykazał stratę w wysokości 316,10 zł.

/ dowód z: akt ZUS, dokumentacji podatkowej nadesłanej przez Urząd Skarbowy w P. oraz nadesłanej przez odwołującego, wydruku konta walutowego, ewidencji działalności gospodarczej, zeznań świadka N. H. (1) oraz zeznań odwołującego /

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie M. H. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 5 w związku z art.13 pkt 5 ustawy z dnia 13.10.1998r.

o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r. poz.121 ze zm.) zwanej dalej ustawą, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Polski są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą.

W myśl art.12 ust.1 i art.13 ust. 4 ustawy, osoby podlegające z tego tytułu obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym objęte są również obowiązkowym ubezpieczeniem wypadkowym od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania.

W art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy wskazano, iż za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się osobę prowadzącą tę działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Art. 2 ustawy z dnia 02.07.2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z późn. zm.) definiuje działalność gospodarczą, jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie

i wydobywanie kopaliny ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

Z rozpoczęciem działalności gospodarczej ściśle łączy się obowiązek wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Wpis ma jednak charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny i nie kreuje bytu prawnego przedsiębiorcy. Zgłoszenie i wpis do ewidencji działalności gospodarczej stanowi wyłącznie podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej w rozumieniu jej legalizacji i nie jest zdarzeniem ani czynnością utożsamianą z podjęciem takiej działalności (tak Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 06.06.2013 r., III AUa 1928/12, LEX nr 1339313). Określenie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności gospodarczej wpisywanej do ewidencji powoduje jednak powstanie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność gospodarcza została podjęta i jest prowadzona aż do czasu jej wykreślenia z ewidencji. Domniemanie faktyczne ma znaczenie dowodowe i może być obalone, co oznacza, iż okres prowadzenia działalności gospodarczej wynikającej z wpisu do ewidencji może być korygowany, lecz czynność ta musi być powiązana z wynikami postępowania dowodowego. W takiej sytuacji ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne.

W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, iż obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25.11.2005r. I UK 80/05, z dnia

14.09.2007r. III UK 35/07, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18.02.2016r.

III AUa 1631/15 LEX nr 2023645).

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się ostatecznie do ustalenia, czy odwołujący M. H. w okresie od stycznia 2007r. do dnia 01.02.2016r. faktycznie prowadził działalność gospodarczą i czy w konsekwencji podlegał w tym czasie ubezpieczeniom jak w zaskarżonej decyzji.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie wynika jednoznacznie, iż odwołujący w powołanym powyżej okresie spornym faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej. Ubezpieczony zaprzestał jej wykonywania z końcem 2006r. w sytuacji, gdy działalność ta nie była opłacalna zważywszy, że dochody jakie odwołujący uzyskiwał były bardzo niskie. Kształtowały się one w ostatnich latach 2006, 2004 – 2002 na poziomie niespełna 2.000 zł rocznie i niewątpliwie nie pozwalały na samodzielne utrzymanie się w/w. Jak wykazało postępowanie dowodowe odwołujący od stycznia 2007r. do dnia 01.02.2016r. nie tylko nie prowadził działalności gospodarczej, ale również nie wykonywał żadnej innej pracy zarobkowej, a zajmował się domem i jego remontem. Przez cały ten czas pozostawał i pozostaje do nadal na utrzymaniu swojej żony N. H. (1) i dodatkowo utrzymuje się z darowizny jakie otrzymuje raz na kwartał od swojego ojca mieszkającego w USA, w wysokości około 2000 – 3000 zł dolarów.

Na brak prowadzenia przez odwołującego działalności gospodarczej w podanym okresie spornym wskazuje jednoznacznie treść dokumentacji podatkowej nadesłanej przez Urząd Skarbowy w P. oraz przez odwołującego, z której wynika, iż odwołujący w tym czasie nie wykazywał żadnych przychodów z działalności gospodarczej.

Skoro w okresie spornym od stycznia 2007r. do dnia 01.02.2016r. odwołujący rzeczywiście nie prowadził działalności gospodarczej, to nie podlega w tym czasie obowiązkowym ubezpieczeniom jak w decyzji zaskarżonej.

W konsekwencji takiego stanowiska Sąd, na podstawie uregulowań prawnych powołanych na wstępie rozważań, z mocy art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. zmienił częściowo zaskarżoną decyzję orzekając jak w sentencji.

Zaznaczyć należy, iż Sąd nie prowadził postępowania dowodowego na okoliczność podlegania odwołującego ubezpieczeniu zdrowotnemu w sytuacji, gdy zaskarżona decyzja kwestii tej nie dotyczyła.

W judykaturze ugruntowane jest stanowisko, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477(9) i art. 477(14) k.p.c.) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Postępowanie sądowe zmierza do kontroli prawidłowości lub zasadności zaskarżonej decyzji, a w związku z tym wykluczone jest rozstrzyganie przez sąd, niejako w zastępstwie organu rentowego, żądań zgłaszanych w toku postępowania odwoławczego, które nie były przedmiotem zaskarżonej decyzji (tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17.02.2016r. III AUa 1578/15 LEX nr 2005597).

(-) SSO Grzegorz Tyrka